

„ЗАСТАНЕТЕ ЗАД ПОЧТЕНОСТТА“

АНГАЖИМЕНТ ЗА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИЗБОРИ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Инициатива на Transparency International

ДА ПОСТАВИМ ПОЧТЕНОСТТА НА ПЪРВО МЯСТО

Изборите за Европейски парламент през тази година са възможност за демократично обновление, което да постави почтеността, откритостта и справедливостта в сърцето на Европейския съюз. Transparency International призовава кандидатите за Европейски парламент и председателството на Европейската комисия да се ангажират с това обновление в своите действия и работата на институциите, които ще управляват.

Авторите на учредителния договор на ЕС бяха решени да „премахнат бариерите, които разделят Европа“. Повече от 60 години по-късно корупцията продължава да бъде една от основните пречки за реализирането на първоначалната визия за съюз, изграден върху върховенството на закона, демократичното сътрудничество и социалната справедливост. Корупцията е пречка за увеличаване на инвестициите и просперитета, за лоялната конкуренция, за иновациите, за устойчивото развитие, за повишаване на сигурността и за по-голямо доверие в институциите. Може би най-важното е, че той също така подхранва нарастващото неравенство, което е една от най-големите бариери, които разделят хората в днешна Европа.

ЕС има дълга история на насърчаване на доброто управление, върховенството на закона и антикорупционните реформи, особено като част от процеса на разширяване на юг и на изток. Реформите, извършени като условие за членство, несъмнено са спомогнали за намаляване на корупцията и за подобряване на живота на стотици милиони уязвими граждани. Тези реформи са вдъхновили подобни инициативи в целия Съюз, тъй като никоя държава-членка не е останала незасегната от сериозни корупционни скандали на най-високо ниво. Но постигнатите успехи са крехки и обратими. Реформите се нуждаят от постоянно усилие и обновление.

Ето защо Transparency International прие амбициозна програма за следващите пет години, която би могла да защити върховенството на закона в ЕС и тези, които желаят да я подкрепят; тя би попречила на корумпираните лица да се възползват от свободите, които се ползват от гражданите на ЕС, спазващи закона; тя би направила институциите на ЕС пример за другите как да създават законодателство, ръководейки се от принципите за почтеност и прозрачност.

Нашата програма е амбициозна, но конструктивна и постижима. Като част от по-широка програма за реформи, тя ще покаже как Европейският съюз е преди всичко средство за защита на основните права на гражданите и за премахване на бариерите, които пречат на техния потенциал.

Нашите предложения се основават на нашия 25-годишен опит в борбата с корупцията и на дълбокото и трайно посвещаване на тази мисия. Ние заставаме зад твърдението, че борбата с корупцията е неделима част от защитата на най-уязвимите хора в нашето общество и е тясно свързана със защитата на правата на човека. Тя е крайъгълен камък за постигане на преход към по-устойчиво общество и е от основно значение за правовата държава и демократичните институции.

Присъединете се към Transparency International, за да подновите на ценностите на ЕС и да гарантирате, че почтеността е в основата на неговата мисия:
<https://transparency.eu/euelections2019sign/>

Transparency International настоява Европейският съюз да се ангажира с:

I. ПРИЛАГАНЕ ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА В ЕС

През последните години в ЕС се наблюдава постоянно и обезпокоително подкопаване на върховенството на закона. Видяхме, че независимостта на съдебната власт е застрашена и че държавите подкрепят мерки, насочени към сплашване на гражданското общество. Най-шокиращо е, че двама смели журналисти бяха убити за разследване на корупция. Европейската комисия трябва да предприеме незабавни и решителни стъпки за възстановяване на върховенството на закона сред своите държави-членки и да гарантира спазването на принципите и ценностите на Съюза.

На първо място, Комисията трябва да създаде постоянна система за наблюдение на върховенството на закона, която да включва оценки на риска за всички държави-членки въз основа на показатели като нивата на системна корупция, независима съдебна система, свободни медии и свобода на сдружаване. На второ място, на Комисията трябва да бъдат предоставени по-големи правомощия, за да се гарантира, че средствата на ЕС могат да бъдат преустановени, когато държавите-членки не изпълнят задълженията си за спазване върховенство на закона.

На трето място, Европейският съюз следва да помогне за защитата на човешките права и на защитниците на правовата държава и журналистите в държавите-членки чрез въвеждане на силно законодателство за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, и чрез осигуряване на средства за организациите

на гражданското общество и медиите за насърчаване на демократичните ценности (например чрез Инструмент за европейски ценности).

Специфичните действия би следвало да включват:

- Гарантиране, че Европейската комисия има правомощия да преустанови финансирането от ЕС в случаи на системна корупция или на постоянни и сериозни нарушения на върховенството на закона;
- Публикуване от Европейската комисия на редовни оценки на риска от корупция в държавите-членки, които биха предоставяли информация за всеки санкционен механизъм;
- Споразумение за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, и прилагане на директива, която осигурява високо ниво на гаранции за защита;
- Гарантиране, че разпоредбите в директивата за търговската тайна и в националните версии на тази директива по отношение на лицата, сигнализиращи за нередности, са в съответствие с международните принципи на TI.

II. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ВЛИЗАНЕТО НА КОРУМПИРАНИ ЛИЦА И НЕЗАКОННО ПРИДОБИТИ ПАРИ В ЕС

Наскоро приетата 5-та директива за борба срещу изпирането на пари е важна стъпка към постигане на по-голяма устойчивост на ЕС срещу прането на пари. Когато се затвори един маршрут, престъпниците и корумпираните търсят друг. Продажбата на гражданство и пребиваване - по-известни като програми за златни визи - се превърнаха в процъфтяващ бизнес в ЕС. Но ние открихме, че те се превърнаха също в лесен начин за влизане в ЕС за корумпирани лица и на техните мръсни пари.

Признавайки значението на този бизнес за целия ЕС, ние искаме ЕС да предприеме действия, да оцени рисковете и да определи минимални работещи стандарти, които да осигурят надлежна проверка и почтеност при европейските програми за златна виза. За да предотвратим навлизането на корумпирани лица и техните пари в ЕС, ние също така призоваваме за приемане на законодателство от типа на закона „Магнитски“ на равнище ЕС, което да забрани на нарушителите на човешките права и на корумпираните служители по света да влязат в ЕС и да позволи замразяването на техните

Специфичните действия би следвало да включват:

- Общоевропейски стандарти за функционирането на така наречените програми „Златна виза“;
- Мерки за гарантиране на ефективността на публичните регистри на имуществото на бенефициенти на средства от европейските фондове;

- Целеви промени в директивата за конфискация на незаконно придобито имущество;
- Действия на равнище ЕС, които да санкционират корупцията на високо ниво в световен мащаб.

III. ПОДКРЕПА ЗА НЕЗАВИСИМ ОРГАН НА ЕС ОТНОСНО ЕТИЧНИТЕ СТАНДАРТИ

През последните години установихме редица проблеми с липсата на независим надзор върху прилагането на етични стандарти. Случаите на „Revolving doors“ („въртящите се врати“) в Комисията се наблюдават от комисарите. Етичните въпроси относно извънработните ангажименти на членовете на Европейския парламент се контролират от членове на парламента. Затова настояваме за независим и добре обезпечен орган по етичните въпроси на ЕС, който да наблюдава конфликтите на интереси, „въртящите се врати“ и прозрачността на лобистката дейност във всички институции на ЕС. Агенцията на ЕС за борба с измамите (OLAF) може да бъде упълномощена да изпълнява тази функция. Такъв орган би следвало:

- Да публикува своевременно в отворен формат цялата събрана информация за членовете на ЕП, комисарите и служителите на ЕС;
- Да издава обвързващи препоръки за членовете на Комисията и членовете на ЕП.

IV. ПОДКРЕПА НА ПРОЗРАЧНОСТТА В ЗАКОНОДАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

В интерес на достъпността и прозрачността на законотворчеството на ЕС, настояваме Съветът на Европейския съюз да гарантира, че позициите на държавите-членки при договарянето на законодателството на ЕС се записват и публикуват.

Документът е публикуван на сайта на представителството на Transparency International в Брюксел, на адрес: <https://transparency.eu/euelections2019/>.

Водещите кандидати, които са подкрепили четирите основни области на антикорупционните политики:

- Манфред Вебер, Европейска народна партия;
- Франс Тимерманс, Партия на европейските социалисти;
- Маргрете Вестагер, Виолета Булк, Ги Верхофстад, Ема Бонино, Никола Бира, Каталин Чех и Луис Гарикано, Партията на Алианса на либералите и демократите за Европа;
- Ян Захрадил, Европейски консерватори и реформисти;
- Ска Келер и Бас Ейкхоут, Европейска зелена партия;
- Виолета Томич, Партията на европейската левица;
- Oriol Junqueras, Европейски свободен алианс;
- Янис Варуфакис, DiEM25 / Европейска пролет.